

Virksomheten du rapporterer for Nynorsk kultursentrum

Om institusjonen

Navn	NYNORSK KULTURSENTRUM, MUSEA FOR SKRIFTKULTUR
Organisasjonsnummer	976013263
Telefonnummer	70047570
Virksomhetens e-post	post@nynorsk.no
Bankkontonummer	39914021530

Besøksadresse

Adresse	Indrehovdevegen 176
Postnummer	6160
Poststed	HOVDEBYGDA

Postadresse

Adresse	
Postnummer	
Poststed	

Kontaktperson

Fornavn	Per Magnus Finnanger
Etternavn	Sandsmark
Telefonnummer	90812196
E-post	per@nynorsk.no

Oppsummering og kontroll

Oppsummering av omsøkt beløp	Budsjett	Revidert regnskap	Budsjett	Søknadsbudsjett
	2022	2022	2023	2024
Kulturdepartementet	23 425	23 425	24 115	25 065
Sum nye tiltak				950
Oppsummering av søknad				
Totale egeninntekter	5 364	4 178	3 549	3 565
Ord. offentlig driftstilskudd	29 093	28 688	29 218	30 965
Annet offentlig driftstilskudd	2 844	3 614	2 600	2 300
Totale driftsinntekter	37 301	36 480	35 367	36 830
Totale driftskostnader	37 170	36 203	35 437	36 900
Driftsresultat	131	277	-70	-70
Årsresultat	191	384	0	0

	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
Sum egenkapital	8 742	9 498	9 881

Jeg bekrefter at tallene er korrekte ☒

Dersom summene er feil må du korrigere søknaden før den leveres.

Rapport - Økonomisk utvikling

Vurdering av den økonomiske utviklingen med hensyn til likviditet

Nynorsk kultursentrum har god likviditetsstyring. Stiftinga har ingen langsiktige gjeldsforpliktingar og kontrollen over kontantstraumen gjer at NK til ein kvar tid kan halde dei økonomiske forpliktingane våre. Større investeringar blir planlagt i tråd med likviditeten, også for 2023-2024

Vurdering av den økonomiske utviklingen med hensyn til egeninntekter

Etter pandemirestriksjonar har billettinntektene auka med 45 prosent frå 2021 til 2022. Me har berre to festivalar i oddetalsår (mot tre i partalsår). Samstundes merkar me konkurranse frå biblioteka på arrangement, som har gratisprinsipp. Me er spende på korleis pressa privatøkonomi verkar inn på kulturkonsum.

Samla butikk-, kafe- og utleieinntekter er auka med 3 prosent. Samstundes er kostnadene og arbeidstida redusert slik at netto inntekt er høgare. Butikk utgjer større del av eigeninntektene enn før, og netthandel er viktig del av vår butikkinntekt. Vi planlegg forsiktig med tilsvarande utvikling i åra som kjem.

Gåver og sponsorinntekter er utfordrande å få når også næringsliv og private organisasjonar opplever kostnadsauke.

Vurdering av den økonomiske utviklingen med hensyn til kostnader tilknyttet lønn og pensjon

Det samla løns- og pensjonsbudsjettet har vekse med 3 prosent frå 2021 til 2022. NK har lagt til grunn same lønsvekst som i statsbudsjettet for 2023, og kan vere avhengige av å justere andre driftskostnader dersom det vert eit høgare lønsoppgjør enn planlagt. Me har gjort noko endring av fordeling mellom timebetalte stillingar og faste stillingar for å få meir kontinuerleg drift på samling og formidling frå 2023. Premieprognose frå SPK ligg til grunn for pensjonskostnadene.

Vurdering av den økonomiske utviklingen med hensyn til egenkapital

Styret har over tid hatt mål om at egenkapitalen skal vere minst 15,0 prosent av dei årlege driftskostnadene. Det målet er nådd, og det er planar om å halde på dette tilhøvet. Det sikrar likviditet, finansinntekter og høve til å ta større uføresette vedlikehaldskostnader. Noko av den overskytande egenkapitalen er sett av som avsetningar til prosjekt.

Vurdering av den økonomiske utviklingen med hensyn til andre sentrale problemstillinger

Det er ei utfordring over tid at korkje staten eller dei andre offentlege tilskotsgivarane kompensererfullt for løns- og prisvekst kvart år. Det gjer at stiftinga må effektivisere tilbodet i større grad. I første omgang er det gjort effektivisering av sals- og administrasjonskostnader for å styrkje det kulturfaglege tilbodet. Me har også kutta opningstider ved arenaene i periodar av året/ veka med lite besøk. Det kan gå utover meir kulturfagleg tilbod også i løpet av dei neste fem åra, dersom dette held fram.

Vurdering av den økonomiske utviklingen med hensyn til tiltak for å sikre effektiv ressursutnyttelse

Me har reforhandla avtalar om reinhald, IKT, varekjøp av bøker osv.. Dette har ført til meir føreseieleg drift, og betre økonomiske vilkår.

Det er innført fastpris for straum for Vinjesenteret frå 2023, og det vert arbeidd med fleire straumsparende tiltak ved dei andre arenaene.

NK har flytta ressursar til samling og forskning og til sesongar/ tidspunkt/ arrangement som når målgruppene best. Det tyder at me har endra opningstider og arrangementstilbod stort dei siste tre-fem åra.

Samlingsforvaltning får meir effektiv linje for registrering, digitalisering m.m. frå 2023.
Dei store endringane i strukturar, avtalar og effektivisering er gjort. Noko smått kan gjenstå, men då kan kutt verte meir smertefulle.

27.02.2023 11:28:21 AR538867394

27.02.2023 11:28:21 AR538867394

Økonomi - Egeninntekter

	Budsjett	Revidert regnskap	Budsjett	Søknads-budsjett
	2022	2022	2023	2024
Billettinntekter	2 007	1 329	919	1 100
Inntekter fra digitale produksjoner		0	0	0
Honorar	5	1	5	5
Inntekter fra butikk	1 140	1 332	1 265	1 400
Inntekter fra kafé/serveringsvirksomhet	380	307	267	300
Inntekter fra andre varer		0	0	0
Utleie av lokaler	90	79	55	60
Inntekter fra andre tjenester		0	0	0
Sponsorinntekter	30	0	0	0
Gaver	1 140	1 032	500	700
Andre inntekter	572	98	538	0
Totalt	5 364	4 178	3 549	3 565

Budsjettpostene «Honorar», «Inntekter fra andre varer», «Inntekter fra andre tjenester» og «Andre inntekter» må spesifiseres her.

Andre inntekter: Uttak av varer (78'), andre inntekter frå inntektsføring av differanse på betalingskonto (20').

Honorar: honorar for tilsett som har gjort arrangement for andre.

Det har parallelt med arbeidet med auka eigeninntekter vore arbeidd med å redusere innkjøpskostnader og arbeidtid ved kafé og butikk. Effektivisering av netthandel er viktigast løft for butikksalet.

Billettinntektene er over 2021, men under budsjett. Det kjem av høg budsjettering for 2 av dei 3 festivalane våre. Endringar av publikumsåtfærd etter korona er ein del av dette biletet.

Økonomi - Offentlig tilskudd

Ordinært offentlig driftstilskudd	Budsjett	Revidert regnskap	Budsjett	Søknadsbudsjett
	2022	2022	2023	2024
Kulturdepartementet	23 425	23 425	24 115	25 065
Fylkeskommune(r)	2 251	2 197	2 202	2 600
Kommune(r)	3 417	3 066	2 901	3 300
Annet				
Totalt	29 093	28 688	29 218	30 965

Spesifisering av annet offentlig ordinært driftstilskudd

Andre offentlige tilskudd	Budsjett	Revidert regnskap	Budsjett	Søknadsbudsjett
	2022	2022	2023	2024
Kulturdepartementet	300	510		
Norsk kulturråd		728	480	0
Fylkeskommune(r)	380	431	630	400
Kommune(r)	360	631	285	300
Den kulturelle skolesekken	1 374	1 294	1 205	1 200
Annet	430	20		400
Totalt	2 844	3 614	2 600	2 300

Spesifisering av andre offentlige tilskudd

KUD: Ekstra koronakompensjon (300'), bruk av tidlegare utbetalte midlar til Vinjefondet (210').
Norsk kulturråd: Skeivt kulturår (250'), Litteraturdagane (150'), Poesifestivalen (80'), Litteraturhus Møre og Romsdal (75'), Forskingsprosjekt digital festival (75'), Forskingsprosjektet fogderifylket Møre og Romsdal (98').
Fylkeskommune: Tilskot frå Møre og Romsdal til "Litteraturhus Møre og Romsdal" (350'), tilskot frå Vestfold og Telemark fylkeskommune til festival mv. (81)
DKS: Lokal DKS (122') og nasjonal/regional DKS ((1 172'))
Anna: Tilskot til Den kulturelle spasserstokken frå Vestland fylkeskommune.

	Budsjett	Revidert regnskap	Budsjett	Søknadsbudsjett
Totale driftsinntekter	37 301	36 480	35 367	36 830

Økonomi - Driftskostnader

	Budsjett	Revidert regnskap	Budsjett	Søknads-budsjett
	2022	2022	2023	2024
Utgifter til butikk	752	638	754	800
Utgifter til kafé/serveringstilbud	209	337	203	200
Andre varer og tjenester	5 137	6 005	5 892	5 900
Lønnskostnader	19 378	18 390	19 687	21 000
Pensjonskostnader	1 126	1 208	1 318	1 400
Avskrivninger	729	677	647	700
Drift av lokaler	1 705	2 003	1 942	1 900
Vedlikehold av lokaler/bygg	280	302	305	300
Husleiekostnader	398	324	273	300
Andre driftskostnader	7 456	6 319	4 416	4 400
Totalt	37 170	36 203	35 437	36 900

Spesifikasjon og kommentarer til driftskostnader

Drift av lokale: Straum utgjør 670' av dette mot budsjettet 545'. Auka er størst ved einingane i Vinje i Telemark og Ulvik i Hardanger.

Andre varer og tenester: Dei store postane her er kulturfaglege tenester/ utøvarar (4 212'), rekneskap/ revisjon (615'), andre konsulentar og tenester (371') og fotograferingstenester (275')

Andre driftskostnader: Dei største postane her er reiser (2 274'), kontor (1 551'), marknadsføring (1 011'), kontingentar og gåver (789', kor 500' er til formidling av nynorsk i Store norske leksikon), utstillingar (300')

	Budsjett	Revidert regnskap	Budsjett	Søknads-budsjett
Driftsresultat	131	277	-70	-70

Økonomi - Finansposter og ekstraordinære poster

	Budsjett	Revidert regnskap	Budsjett	Søknads-budsjett
Finansposter	2022	2022	2023	2024
Finansinntekter	60	108	70	70

Finanskostnader	0	1	0	0
Resultat	60	107	70	70
Ekstraordinære poster				
Ekstraordinære inntekter		0		
Ekstraordinære kostnader		0		
Resultat		0		
Årsresultat	191	384	0	0

Økonomi - Balanse

Anleggsmidler	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
Immaterielle eiendeler			
Varige driftsmidler	3 282	3 251	3 595
Finansielle driftsmidler			
Sum anleggsmidler	3 282	3 251	3 595
Omløpsmidler			
Varer	1 117	1 163	1 329
Fordringer	844	735	1 438
Finansielle investeringer			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	15 035	11 201	10 846
Sum omløpsmidler	16 996	13 099	13 613
Egenkapital			
Innskutt egenkapital	270	270	270
Opptjent egenkapital	8 472	9 228	9 611
Sum egenkapital	8 742	9 498	9 881
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Kortsiktig gjeld	11 536	6 852	7 327
Sum gjeld	11 536	6 852	7 327
Summering			31.12.2022
Sum eiendeler			17 208
Sum egenkapital og gjeld			17 208

Jeg bekrefter at regnskapet er revidert ☒

Kryss av her dersom tiltaket er en kommunal/ fylkeskommunal enhet og ikke utarbeider egen balanse. ☐

Kommentarer til regnskap og balanse. Se hjelpetekst.

Me har spart opp relativt høg eigenkapital i prosent av driftskostnader og planlegg difor med å gå i 0, inkludert finansinntekter dei neste åra. Eigenkapitalen sikrar midlar til uføresette kostnader.

Rapport - Vurdering av måloppnåelse

Rapportering av måloppnåelse (oversikt)

Navn på mål

Fornyng: Nynorsk skriftkultur skal vere ein sjølvstendig del av det kulturelle mangfaldet i Noreg

Relevant formidling:

Tilby oppdatert informasjon om og frå nynorsk skriftkultur på nynorsk.no, snl.no og i andre digitale medium

Relevant formidling: Arrangement eller utstilling for barn eller vaksne i minst 100 kommunar

Trygg ivaretagelse: Gjere samlingane tilgjengelege og auke samtidsdokumentasjonen.

Solid kunnskapsproduksjon:

Auke forskingskompetansen i stiftinga og forankringa av forskning i organisasjons- og formidlingsarbeidet.

Heilskapleg samlingsutvikling: Helhetlig samlingsutvikling

Aktiv samhandling: Aktiv samhandling

Rapport om klima- og miljøtiltak

Styret har revidert strategien og klimastrategien. Desse er publisert på nettsidene. I alle styresaker, investeringar og prosjekt er konsekvensen for klima og miljø eit fast punkt. Det er også gjort avtale med Møre og Romsdal fylkeskommune om berekraftskartlegging av verksemda.

Me har arbeidd med å redusere energibruken vår, og gjer ytterlegare arbeid med dette i 2023 og framover.

Rutinane for kjeldesortering er følgt opp i 2022.

Me samordnar turnear, møte og arrangement for å få mest mogleg kultur ut av pengane for minst mogleg transport (særleg fly).

NK har for tida leiaren av Citta Slow-rådet i Ulvik herad, Aasentunet er Fairtrade-bedrift og me prioriterer lokale produkt ved arenaene våre.

Andre krav og forutsetninger for statstilskuddet i rapporteringsåret

Publ.utv.: NK har tre hovudmålgrupper (nynorsk-7-åringen, nynorsk-16-åringen og kulturstorbrukaren). Me har fokusgrupper der desse er repr. ved utvikling av formidlinga vår. Me nyttar også ofte prøveframsyningar, testar og undersøkingar.

Imm. kulturarv: Sjå statistikk.

NK har univ. utforming som prioritert emne i strategien. Me har informasjon på nettsidene om tilgjenge og universell utforming for kvar arena. Det er fri tilgang med fylgjeprøve.

NK har kartlagt status for avtalar for samlingane, fornya og tydeleggjort eigar-/ forvaltningstilhøve for fleire. Det er teke omsyn til krava i tilskotsbrevet. I tråd med vedteke plan for samlingsforvaltning er det framleis behov for skriftlege eller nye avtalar for ca. 2 museumssamlingar og 10 privatarkiv.

Prosessane for å få dette til er i gang og skal etter planen vere ferdigstilt i 2023.

Mangfald: Sjå statistikk og mål.

NK følgjer minstesatsane til Norsk forfattersentrum og andre kunstnarorg..

Eventuelle andre kommentarer til årsrapporten

Oppd. styringsdok. ligg på nett. Vedtektene er oppdaterte. NK sikrar føreseielege arbeidstilhøve og har reforhandla avtale med lokale arbeidstakarorg. i 2022.

NK følgjer føresetnader og krav til økonomiforv.. Me har styrka nettbutikksalet i 2022 og arbeider med å effektivisere og auke eigeninntektene.

NK har lagt museumsmeldinga til grunn for utvikling av strategi og planar. Med utgangspunkt i føremålet til NK har me lagt planar og utarbeidd system for å nå dei overordna museumspolitiske måla.

NK deltek i samfunnsdebatten, gjennom høyringar, politisk påverknadsarbeid og gjennom vårt kulturfaglege arbeid.

NK har avtalar for fast tilskot frå Ulvik og Vinje. Møre og Romsdal skal i 2023 legge fram politisk sak om framtidig driftstilskot for NK. Det er dialog med Telemark, Ørsta og Volda om tilskot.

NK har nytta koronatilskota til å halde ope også i dei første periodane med smitteverntiltak i 2022. Publikumsåtfërda er framleis endra etter pandemien.

Hovedmål

Fornyning

Tittel/beskrivelse av mål

Nynorsk skriftkultur skal vere ein sjølvstendig del av det kulturelle mangfaldet i Noreg

Beskrivelse av forventede resultater iht. målet

Det forventede resultatet er todelt. A) Vi ønskjer å gjere den nynorske skriftkulturen meir relevant og representativ med å følgje vår eigen mangfaldsplakat:

1. Mangfald skal alltid vere tema når vi skal engasjere skaparar og utøvarar
2. Støtt opp om nye røyster som kan utvide mangfaldet innan sitt uttrykk eller sjanger
3. Undersøk om det er noko vi kan gjere som senker terskelen for å delta
4. Oppsøk og bli kjend med nye miljø og målgrupper for å få relevante innspel
5. Gjennomfør jamleg test av tilbod, program og idear på relevante målgrupper
6. Språk og bilete skal vise at vi inkluderer og er mangfaldige
7. Referansar og døme skal vise at vi kjenner til mangfaldet som finst, både i no- og fortid
8. Jamfør gjerne med andre delar av verda, og hugs at ein då kan bruke døme frå heile verda
9. Informer aktuelle miljø som kan auke mangfaldet i organisasjonen om ledige stillingar
10. Nytt mangfaldet i organisasjonen til både administrative, kulturelle og akademiske prosjekt
11. Hugs at vi er med på å definere kva ein nynorskbrukar er og gjer
12. Hugs at å vere nynorskbrukar også er å vere ulik, ha ulik bakgrunn og ulike preferansar

B) Nynorsk skriftkultur skal vere meir synleg i andre sine samlingar og andres formidling, gjennom samarbeid med oss. Dette gjeld særleg samarbeida med norske folkebibliotek, Store norske leksikon og med Arkivverket og Nasjonalbiblioteket.

Vurdering av egen mål- og resultatoppnåelse

A

NK har følgt opp mangfaldsplakaten gjennom formidlings-, forskings- og organisasjonsutviklingsprosjekt. Det har ført til at me nyttar ein større del av mangfaldet i den nynorske skriftkulturen enn tidlegare, og at dette er ein integrert del av tankegangen i alle prosjekt hjå oss.

B

Me har styrka synleggjinga av nynorsk skriftkultur i andre sine samlingar og formidlinga andre gjer saman med oss. Me har etablert samarbeid med folkebibliotek i heile landet, blant anna gjennom prosjekta Nynorske pilotbibliotek, Litteraturhus i Møre og Romsdal og gjennom samarbeid med ein rekke enkeltbibliotek. Dette har ført til større medvit om å fremme nynorsk litteratur, også utanfor våre ordningar, for desse biblioteka.

Store norske leksikon-samarbeidet har styrka tilgangen på nynorskartiklar og nynorskperspektiv i andre artiklar.

Arkivverket og Nasjonalbiblioteket har styrka den systematiske samlingsforvaltninga for nynorsk, og me har sjølv byrja førebuinga til ein nasjonal samlingsplan for dette.

Me meiner målet er nådd for 2022.

Rapportering av måloppnåelse

Hovedmål

Relevant formidling

Tittel/beskrivelse av mål

Tilby oppdatert informasjon om og frå nynorsk skriftkultur på nynorsk.no, snl.no og i andre digitale medium

Beskrivelse av forventede resultater iht. målet

Nynorsk.no

Det skal vere publisert nytt kunstnarisk innhald (t.d. skjønnlitterære tekstar, teikneserier eller liknande) på nettsida av eit utval forfattarar/ kunstnarar som representerer mangfaldet i nynorsk skriftkultur i 2022. Det skal vere tilgjengeleg informasjon om nynorsk skriftkultur, særleg tilpassa målgruppa: skuleelevar (ungdomsskule/ vidaregåande), som skal vere lettfatteleg og tilgjengeleg. Relevant statistisk dokumentasjon skal vere oppdatert årleg. Vitskaplege artiklar frå våre forskarar skal bli formidla til allmennpublikumet via våre nettsider.

Snl.no

Ale relevante artiklar frå allkunne.no skal vere ført over til snl.no i 2022. Saman med SNL skal vi etablere system for oppdatering av relevante opplysingar om nynorsk skriftkultur i artiklar om norske kommunar og fylke i 2022.

Andre digitale medium

Nynorsk kultursentrum skal halde fram med podkast-formatet og produsere innhald direkte for podkast som gir innblikk i nynorsk skriftkultur for kulturinteresserte vaksne. Eigne medarbeidarar skal vere blant dei som medverkar i denne kultur- og kunnskapsformidlinga.

Vurdering av egen mål- og resultatoppnåelse

Nynorsk.no

Me har publisert nytt kunstnarisk innhald. Her har me lagt vekt på både innhalds-, skapar- og brukarmangfald. Me vil særleg vise til tre prosjekt:

* Ungt språkengasjement: 16 kortare tekstar, særleg tilpassa målgruppa, er lettfatteleg tilgjengeleg og er testa direkte på målgrupper ved Skeisvang vgs i Haugesund.

* Markering for Ukraina: fire tekstbidrag frå fire ulike skribentar og forfattarar

* Skeiv litteraturfest: ni tekst- og eitt teikneseriebidrag frå forfattarar, skribentar og kunstnarar

Nynorsk kultursentrum har gjennom 2022 både åleine og i samarbeid med Store norske leksikon produsert og publisert oppdatert informasjon om nynorsk skriftkultur for 16-åringane. Me har oppdatert relevant statistisk dokumentasjon og publisert vitskaplege artiklar, men skal arbeide meir med målgruppetilpassing av dette i framtida.

Snl.no

Alle relevante artiklar frå allkunne.no vart overført til snl.no før juni 2022.

Me har etablert system for oppdatering av relevante om nynorsk skriftkultur.

Andre digitale medium

NK har heldt fram med podkast-formatet og produsert noko innhald direkte for dette. Det har vore gjort med eksterne aktørar denne gongen.

Me meiner samla sett måla er nådd, og delvis med nokre andre verkemiddel og samarbeid enn me hadde planlagt opphavleg.

Hovedmål

Relevant formidling

Tittel/beskrivelse av mål

Arrangement eller utstilling for barn eller voksne i minst 100 kommunar

Beskrivelse av forventede resultater iht. målet

Kjennskap til nynorskområde: Nynorsk kultursentrum inngår hausten 2021 avtale med bibliotek i Viken, Innlandet, Agder og Rogaland (fylke med nynorskelevar/ -kommunar der vi ikkje har fast verksemd) om fast formidling, samarbeid om bruk av fokusgrupper/ uttesting av formidlingsformat og tema. Desse emna blir utvikla vidare.

Den kulturelle skulesekken: Vi har premiere på dei nye produksjonane om poesi og språkleik (slampoesi for 1.-4. steget), skeiv litteratur (5.-7. steget), språk, dans og arkitektur (8.-10. steget), journalistikk og kjeldekritikk (8.-10. steget). Samstundes vil vi byrje arbeidet med å fornye ein produksjon om språkmangfald og språkpolitikk.

Arrangementsturnear: Minst ein turné har gutar på yrkesfaglege utdanningsprogram i vgs., i område mde nynorsk i grunnskulen som hovudmålgruppe. Denne gruppa held ofte lenger på nynorsk som hovudmål enn andre i område der det er språkbyte, men har få kulturtilbod tilpassa seg. Nynorsk kultursentrum skal sikre skapar- og innholdsmangfald i alt innhaldet som skal på nasjonale turnear.

Vandreutstillingar: Det er premiere på minst éi ny vandreutstilling i 2022. Fem av dei mest utlånte vandreutstillingane skal reviderast og tilpassast betre til målgruppe og utstillingslokale.

Vurdering av egen mål- og resultatoppnåelse

Me nådde 104 kommunar mellom Lillesand til Alta. Det gjer oss til ein av dei nasjonale institusjonane som når breiast ut geografisk. Samstundes har me auka bruken av fokusgr., prøveframsyningar og evaluering/ brukartilpassing av tilbodet. Det gjer at me treff målgruppene våre betre.

NK har inngått fast samarbeid med folkebiblioteka i Hemsedal, Lom, Hægebostad og Sandnes og Skeisvang skulebibliotek om fast formidling, uttesting av formidlingsformat og samarbeid om fokusgrupper. Særleg vil me framheve samarbeid med Sandnes om ei vandreutstilling for 7-åringar av 7-åringar om nynorske biletbøker.

Tematikk og totaltilbod for DKS er endra etter tilgang på fagpersonar/ utøvarar og ikkje minst prøveframsyningane. Vi har hatt første framsyning av tre DKS-produksjonar (skeiv litteratur 5.-7., kjeldekritikk 8.-10., Tarjei Vesaas og Is-slottet Vg1-Vg2), og testa desse på målgrupper. Det har ført til endringar i målgrupper og totaltilbod. Kjeldekritikk-framsyninga vert ikkje ført vidare. I tillegg har me utvikla vidare tre nye prosjekt: slampoesi (1.-4.) og dans, arkitektur og språk (5.-7.), Eit anna blikk (10.-Vg1) men som ikkje har kome til premiere.

NK har arbeidd med yrkesfag-elevar, særleg gutar, med å utvikle tilbodet og har nytta desse som fokusgrupper for evaluering av tilbod, slik me hadde mål om. NK har nytta mangfaldsplakaten og sikra både skapar- og innholdsmangfald i tilbodet vårt i 2022.

NK hadde i 2022 premiere på éi vandreutstilling og oppdaterte to andre.

Hovedmål

Trygg ivaretagelse

Tittel/beskrivelse av mål

Gjere samlingane tilgjengelege og auke samtidsdokumentasjonen.

Beskrivelse av forventede resultater iht. målet

Mesteparten av dei kulturhistoriske boksamlingane våre etter Hauge og Aasen skal vere tilgjengelege i Digitalt museum (dei er museumssamlingar, ikkje bibliotekssamlingar). Eit utval av særleg relevante bøker frå desse samlingane skal vere skanna heile, og tilgjengeleg digitalt for allmenta for gjennomlesing.

Over halvparten av Norsk målungdom-samlinga, som institusjonen tek over i 2021, skal vere registrert, digitalisert og tilgjengeleggjort.

Peder Hovdan-arkivet over norsk målreising blir gjort digitalt tilgjengeleg.

Ved planlegging av fornying av utstillinga i Aasentunet frå 2025 skal det vurderast om større delar av samlingane kan vere tilgjengelege for publikum .

Det skal vere etablert eit system for at frivillige kan hjelpe til med namning av foto, transkribering av arkivkjelder, innsamlingsarbeid mm.

Nynorsk kultursentrum held fram med systematiske minneintervju med innsamling av munnlege minne om nynorsk skriftkultur. Det blir vurdert å utvide med større innsamling av minne om særskilde emne/hendingar.

Det blir etablert fotodokumentasjon av kvardagsnynorsk (skilt, oppslag, reklame, kvardagstekstar) og bruk av frivillige til det.

Vurdering av egen mål- og resultatoppnåelse

NK har no gjort 33 prosent av boksamlingane etter Hauge og 37 prosent av boksamlingane etter Aasen tilgjengelege. Grunna utfordringar med skanning av heile bøker i digitaliseringstilbodet til Nasjonalbiblioteket er ikkje heile bøker gjort tilgjengelege. Der det er kommentarar, understrekingar osv. frå Olav H. Hauge eller Ivar Aasen er det dokumentert og publisert. Fragment/ notat av Ivar Aasen som er funne i gjennomgangen er også transkribert. Prof.em. Terje Aarset har stilt opp frivillig til dette. Deler av Norsk målungdom-samlinga er tilgjengelgeg.

Nye funn og behov for større gjennomgang av oppbevaringstilhøva har gjort at me ligg litt bak det opphavlege målet om at mesteparten av samlingane (Aasen, Hauge, NMU) er publiserte, men har no nådd 47 % publiseringsgrad totalt (foto og gjenstandar) på digitaltmuseum.no.

Peder Hovdan-protokollen er gjort tilgjengeleg på nettsida, og ein stor del av arkivet er gått gjennom og fått oppdatert arkivnøkkel.

Tilgang til samlingane er teke med i grunnlaget for fornyinga av basisutstilling (som er utsett til 2028). Me har greidd ut og laga grunnlag for frivillig deltaking i både ivaretaking og samlingsutvikling, og gjort oss røymsler med nokre forsøk på samarbeid.

Sjå heilskapleg samlingsutvikling for å sjå svar på resten av søknaden 2022.

Hovedmål

Solid kunnskapsproduksjon

Tittel/beskrivelse av mål

Auke forskingskompetansen i stiftinga og forankringa av forskning i organisasjons- og formidlingsarbeidet.

Beskrivelse av forventede resultater iht. målet

Tilsette i Nynorsk kultursentrum skal bidra med minst 3 vitenskaplege artiklar om nynorsk skriftkultur i 2022. Talet tilsette med PhD eller kompetanse som konservator/ førstekonservator NMF skal halde seg eller auke i 2022.

For å forankre forskning som metode i formidlingsarbeidet set NK i gang eigne forskingsprosjekt og samarbeid med andre som skal danne grunnlaget for nytt innhald for fornying av basisutstillinga i Aasentunet 2025. Alle tilsette, uavhengig av stilling, med mastergrad skal ha tilbod om å delta med tid og ressursar i eit forskingsprosjekt med publisering innan 2025 som mål.

Forskar II-ordninga skal evaluerast i 2022, og bli vurdert endra, gjort permanent eller utvida. Ved gjennomgang av organisasjon og leiargruppe, skal det bli vurdert om funksjon som forskingsleiar med ein med forskingskompetanse skal etablerast i organisasjonen.

NK skal ta initiativ til minst 2 seminar/ konferansar med vitenskaplege bidrag, som kan utviklast til fagfelleverderte artiklar.

Ved utvikling av utstillingsprosjekt og større formidlingsprosjekt frå og med 2022 skal minst ein person med førstekompetanse (førstelektor, førsteamanuensis, professor, dosent osv.) frå UH-sektor eller ABM-sektor vere inne som konsulent på innhald og fagperspektiv.

NK skal vurdere, i lag med ein UH-institusjon, å få etablert stipendiatstilling til relevant emne for stiftinga.

Vurdering av egen mål- og resultatoppnåelse

NK har publisert 4 vitenskaplege artiklar i 2022, mot måлтаlet 3.

Me har ein færre tilsett med PhD. To som har vore tilsette i 2022 har levert PhD i løpet av året. Ein av desse er tilsett også i 2023.

Det er laga rammeverk og plan for forskning fram mot basisutstilling i 2025, og alle tilsette med mastergrad har fått tilbod om å bidra med forskning og vitenskapleg publisering fram mot dette og andre prosjekt i 2025. Forskar II-ordninga er gjort permanent.

Me har omorganisert slik at me har ei eiga forskings- og samlingsavdeling med eigen leiar (ikkje delt med nasjonal formidling som tidlegare).

NK hadde 2 seminar/ konferansar med vitenskaplege bidrag.

Me har hatt med personar med førstekompetanse frå UH-sektor eller ABM-sektor i alle større utstillings- og formidlingsprosjekt.

NK har vurdert – og greidd ut – stipendiatstilling, men har halde dette på vent i samband med at Høgskulen i Volda har søkt NOKUT om å etablere eige doktorgradsprogram i læring og humaniora.

Forskinga er sterkare forankra i organisasjonen, formidlingsprosjekta og leiinga. Styret understreker viktigheita av at NK satsar tyngre på forskning enn tidlegare.

Forskingstid er del av ny framforhandla lokal arbeidsavtale med tillitsvalde.

Forsking er sentralt i ny strategi og langtidsplanar, og er også med i formidlingsstrategiar/ planar i tillegg til under forskning og samling. Me arbeider fram mot fornying av basisutstilling i Aasentunet med forskning. Prosjektslutt er førebels sett til 2028.

Rapportering av måloppnåelse

Hovedmål

Heilskapleg samlingsutvikling

Tittel/beskrivelse av mål

Helhetlig samlingsutvikling

Beskrivelse av forventede resultater iht. målet

Nytt mål i rapportering for 2022, ingen tekst å hente fra søknad for 2022.

Vurdering av egen mål- og resultatoppnåelse

Nasjonalbiblioteket samler inn alt av pliktavlevert materiale og har nasjonalt ansvar for å koordinere kunstnar- og forfatterarkiv. Dette gjer at mykje av nynorsk skriftkultur blir samla inn her.

NK er nasjonal koordinator for nynorsk skriftkultur i privatarkiv, og har avtale med Arkivverket om dette. Me har byrja forarbeidet med å lage ein nasjonal samlingsplan for nynorsk skriftkultur. I samband med ny basisutstilling i Aasentunet i 2028 vert det utarbeidd ein systematisk innsamling til det arbeidet. Det er påbyrja i 2022.

MINNEINTERVJU: Det er gjennomført 15 minneintervju med ulike aktørar frå ulike sider av nynorsk skriftkultur. Det er også gjort avtale om transkribering av alle intervju. Det er lagt til rette for publisering i framtida. Me intervjuer ulike livsvitne/ aktørar for nynorsk skriftkultur, tek opp på video/ lyd og transkriberer. Det er påbyrja fulltranskribering av alle som er gjennomført til no og tilgjengeleggjering av det ikkje-klausulerte materialet. Dette er viktig supplerande informasjon om nynorsk skriftkultur ingen andre gjer.

NK har innført samlingsforum (inntakskomite), innført inntaksstopp (med unnatak for minneintervju og anna planlagt innsamling/ dokumentasjon) i avvente av nasjonal samlingsplan og at me har fått registrert og publisert større del av både museums- og arkivsamlingane.

NK har greidd ut system for at frivillige kan fotografere kvardagsnynorsk. Dette vert ferdigstilt i 2023.

Hovedmål

Aktiv samhandling

Tittel/beskrivelse av mål

Aktiv samhandling

Beskrivelse av forventede resultater iht. målet

Nytt mål i rapportering for 2022, ingen tekst å hente fra søknad for 2022.

Vurdering av egen mål- og resultatoppnåelse

Vi legg kapt. 9 i museumsmeld. til grunn.

1 av 7 hovedmål for NK er: «Me deltek i strategiske samarbeid med nasjonale og regionale aktørar for å styrkje nynorsk skriftkultur».

Samhandling mellom musea: NK deltek aktivt i Litteraturnettverket, og er som største aktør der pådrivar til samarbeid.

NK driv eit int. nettverk for 27 språkmuseum i heile verda og har EØS-prosjekt med eit språksenter i Latvia.

NK samarbeider med museum i alle 3 fylka me er repr., og har avtalar/ fellesteneser.

Frivillige: NK har særleg frivillig aktivitet knytt til dei tre festivalane våre, og arbeider no med strategiar for å styrke frivillig aktivitet i samling.

Kunnskapsinst.: Me har eit eige poesiforskningsnettverk og er aktiv bidragsytar i netterk for skriftkulturar.

Forskarar frå mange UH-inst. kjenner godt til oss. 6 UH-innst. er også blant stiftarane våre. Me brukar også UH-sektor til innspel til formidling

Kunst- og kulturfelt: Me er tett på vårt eige nynorskfelt, både gjennom formelle organ som Nynorsk forum (17 nasjonale nynorskorg.) og gjennom å vere oppdragsgivar og møteplass for nynorskskrivande kunstnarar og kulturarbeidarar.

Vitesenter: Me er inspirert av vitesenter-tankegangen når me utviklar basisutstillingar, og prøver å vere det for humaniora.

Dialog og delt.: Sjå statistikk.

Reiseliv: Me deltek aktivt i destinasjonsselskap der me er til stades.

Arkiv: Me er nasjonalt koordinerande aktør for nynorsk skriftkultur i privatarkivnettverket under Arkivverket.

Søknad - Mål og prioriteringer

Mål for søknadsåret

Målnummer	Tittel/beskrivelse
1	Trygg ivaretagelse: Registrere, publisere og gå gjennom ivaretakinga av objekt og arkiv
2	Helhetlig samlingsutvikling: Etablere samlingsstrategi, gjennomføre minneintervju og samtidsdokumentasjon
3	Solid kunnskapsproduksjon: Fleire tilsette publiserer forskning, og me samarbeider med forskarar om meir forskingsbasert formidling
4	Relevant formidling: Verte betre kjend med 16-åringen og 7-åringen, og tilpasse digitale og fysiske tilbod til desse målgruppene
5	Aktiv samhandling: Me deltek i strategiske samarbeid med nasjonale og regionale aktørarar for å styrkje nynorsk skriftkultur

Strategier og langsiktige planer for de neste tre årene

Styret har fastsett ny strategi for perioden 2023–2028 i styremøtet 27. september 2022.

Visjon: «Nynorsk for hovud og hjarte til heile landet».

Samfunnsoppdrag: «Me aukar kunnskapen og medvitet om nynorsk skriftkultur»

Verdiane er samlande, kreativ og påliteleg.

Me har 7 hovudmål i strategiperioden. Viktige tiltak for å nå måla er presentert under kvart punkt.

1. Samlingane våre er registrert og publisert på nett
  - Mesteparten av Ivar Aasen- og Olav H. Hauge-samlingane skal vere registrerte og tilgjengeleggjorte
  - Innføre rutinar for reg. og publisering av privatarkiv, inkludert minneintervju
2. Minneintervju og foto dokumenterer samtida
  - Dokumentere språkskiftet, og nynorskbruk sett frå 16-åringen i område der nynorskbruken er redusert sidan år 2000 (føreset auka tilskot)
  - Etablere samlingsstrategi
  - Gjennomføre minneintervju
  - Styrke frivillig deltaking i samlingsforvaltninga
3. Fleire tilsette publiserer forskning, og me samarbeider med forskarar om meir forskingsbasert formidling
  - Fleire tilsette har forskingstid
  - Basisutstilling i Aasentunet i 2028 blir brukt som prosjekt for å nytte eigen og andres forskning som grunnlag for formidling
4. Tilbodet på arenaene, på turné og digitalt er godt tilpassa målgruppene
  - Tilby formidling om Halldis Moren og Tarjei Vesaas på Midtbø (føreset auka tilskot)
  - Fornye tilbodet til nynorsk-7-åringen med fornya Lurivar-tilbod
  - Bli betre kjend med nynorsk-16-åringen
5. Me deltek i strategiske samarbeid med nasjonale og regionale aktørar for å styrkje nynorsk

skriftkultur

- Samarbeide med LNK og Nynorsksenteret for å redusere språkskiftet (føreset auka tilskot)
- Vere nasjonal aktør for privatarkiv
- Samarbeide om formidling for å nå større delar av landet.

6.Mangfaldsplakaten er eit dagleg arbeidsverktøy

- Dette er inkludert i styringssystemet vårt

7.Institusjonen vurderer følgjene for økonomi, personell, klima/miljø og universell utforming i alle saker

- Dette er inkludert i styringssystemet vårt

Det er laga overordna strategiar for områda kommunikasjon, personalpolitikk, språkpolitikk, mangfald, formidling, klima og miljø. Det er langtidsplanar for fagområda samlingsforvaltning, forskning, digital formidling, turnear og vandreutstillingar, utstillingar og arrangement på arenaene, økonomi og administrasjon og drift og vedlikehald.

Det er lagt mest konkrete tiltak for å nå måla i den første treårsperioden, og planane vert revidert halvvegs i perioden.

Mål for søknadsåret

Hovedmål

Trygg ivaretagelse

Tittel/beskrivelse av mål

Registrere, publisere og gå gjennom ivaretakinga av objekt og arkiv

Beskrivelse av forventede resultater iht. målet

Mesteparten (meir enn 75 prosent, og så nærme 100 som mogleg) av Ivar Aasen- og Olav H. Hauge-samlingane skal vere registrerte og tilgjengeleggjorte i 2024. Med det skal det store etterslepet for registrering vere gjort. Parallelt blir oppbevaringstilhøva gått gjennom, og betra der det er nødvendig.

Me skal ha innført rutinar for registrering, tilgjengeleggjering og digitalisering av privatarkiv. Minneintervjua våre skal også vere tilgjengeleg/ synleggjort gjennom arkivsystema

Mål for søknadsåret

Hovedmål
Helhetlig samlingsutvikling
Tittel/beskrivelse av mål
Etablere samlingsstrategi, gjennomføre minneintervju og samtidsdokumentasjon
Beskrivelse av forventede resultater iht. målet
Mykje av den nynorske kulturarven er dekkja gjennom pliktavleveringa til Nasjonalbiblioteket. Det gjer at NK må finne sine egne innsamlingsstrategiar for å ikkje overlape med dette sentrale arbeidet. Privatarxiv, munnlege/ fotografiske minne og materiell nynorsk kultur er svakt dekkja i dette arbeidet. NK skal ta sin plass ved å hjelpe til med å dekkje desse manglane.   Nynorsk kultursentrum kjem til å utarbeide ein heilskapleg samlingstrategi for nynorsk skriftkultur (museumssamlingar og privatarxiv) i løpet av 2024 (skal på høyring slutten av 2023). Denne skal sikre at dei mange aktørane til saman gjer gode prioriteringar for ivaretaking/ samling av nynorsk skriftkultur.   NK har signert avtale med Arkivverket om å verte nasjonal koordinerande aktør for arkivfeltet, og dette er ein viktig brikke i dette arbeidet.   NK skal gjennomføre minneintervju og utvikle nye tiltak for betre samtidsdokumentasjon, til dømes ved samarbeid med frivillige eller profesjonelle aktørar.

Mål for søknadsåret

Hovedmål
Solid kunnskapsproduksjon
Tittel/beskrivelse av mål
Fleire tilsette publiserer forskning, og me samarbeider med forskarar om meir forskingsbasert formidling
Beskrivelse av forventede resultater iht. målet
Nynorsk kultursentrum skal halde fram satsinga på forskning. Me er i ei oppbyggingsfase som skal føre til meir forskning på nynorsk skriftkultur og meir kunnskapsbasert formidling.   Fornyninga av basisutstillinga i Aasentunet skal bli utvikla av egne og eksterne forskarar i samarbeid med formidlarar og andre relevante fagfelt. I 2024 skal me ha fastsett konkrete område, og minst 9 tilsette skal ha forskningstid (mot 8 i 2022), dei fleste skal ha prosjekt fram mot basisutstillingsfornyninga i ca. 2028.   NK skal ha minst 2 seminar/ konferansar årleg med vitskaplege bidrag frå eigen og andre institusjonar som kan utviklast til fagfelleverderte artiklar.   Eigne tilsette skal bidra i minst 3 fagfelleverderte vitskaplege publikasjonar dette året.   NK kan ikkje stå for forskingsperspektivet på egne fagfelt aleine. Ved utvikling av utstillingsprosjekt og større formidlingsprosjekt skal minst ein person med førstekompetanse (førstelektor, førsteamanuensis, professor, dosent osv.) frå UH-sektor eller ABM-sektor vere inne som konsulent på innhald og fagperspektiv.

Hovedmål
Relevant formidling
Tittel/beskrivelse av mål
Verte betre kjend med 16-åringen og 7-åringen, og tilpasse digitale og fysiske tilbod til desse målgruppene
Beskrivelse av forventede resultater iht. målet
NK har prioritert tre hovudmålgrupper i denne strategiperioden. Nynorsk kultursentrum ønskjer å nytte 2024 til å kome tettare på to av dei: nynorsk-7-åringen og nynorsk-16-åringen.   Nynorsk-7-åringen: Me har i fleire år arbeidd i lag med skular, barnehagar, forfattarar og andre kunstnarar om formidlingsfiguren Lurivar. I 2023 og 2024 fornyar me Lurivar og tilbodet rundt han. Ein viktig del av arbeidet er å vere tett på målgr. og utvikle dette tilbodet i lag med dei.   Dette inkluderer   - oppdatert digitalt tilbod for 7-åringen (og lærarar/ foreldrar), inkludert lurivar.no, med nytt innhald som er testa på og utvikla i tett dialog med målgruppa.   - nye formidlingsopplegg for 7-åringen med Lurivar på alle tre arenaer   - inkludering av Lurivar i alle tre utstillingar   - Lurivar til stades i minst eit nasjonalt opplegg   Nynorsk-16-åringen   NK har i prosessen med formidlingsstrategi fastsett oppdraget vårt for 16-åringar med nynorsk som hovudmål: «Me skal støtte nynorsk-16-åringane til å verte stolte av og interesserte i nynorsk språk og litteratur gjennom å ta interessene og kvardagen deira på alvor.»   I 2024 skal me gå tettare på nynorsk-16-åringen og finne ut kva dei treng som kan nå oppdraget vårt. Dette skal vere ein del av grunnlaget for ny basisutstilling i Aasentunet, digitalt tilbod på nettstaden og tilbodet for ungdomsskule/ vgs. ved dei tre arenaene våre. Det kan vere både ved festivalane og museumstilbodet vårt.

Mål for søknadsåret

Hovedmål
Aktiv samhandling
Tittel/beskrivelse av mål
Me deltek i strategiske samarbeid med nasjonale og regionale aktørarar for å styrkje nynorsk skriftkultur
Beskrivelse av forventede resultater iht. målet
NK skal halde fram med å etablere og drive nettverk som gjer at me er til stades i 100 kommunar kvart år.   Landssamanslutninga av nynorskkommunar (LNK) og Nynorsksenteret er to av dei viktigaste enkeltaktørane me samarbeider med om formidling. Dette samarbeidet skal verte vidareutvikla. Den tredje viktige aktøren er Store norske leksikon. Talet nynorskartiklar og nynorsklesing skal auke monaleg, og nynorsk kulturhistorie skal verte betre presentert på Snl.no i 2024.   NK skal utarbeide ein samlingsstrategi for nynorsk skriftkultur, og då gå i dialog med lokale, regionale og nasjonale ABM-institusjonar om samarbeid og arbeidsdeling. Her er Arkivverket og Nasjonalbiblioteket dei to største samarbeidspartane.   NK skal vere i tett samarbeid med UH-sektoren og andre forskingsaktørar, for å sørgje for forskning på eige felt av oss sjølv og av andre.   NK skal vere aktiv part i Litteraturnettverket, og nytte dei fellestenestene me har behov for i dei tre fylka me er lokaliserte.   NK er tett på feltet vårt; nynorsk skriftkultur. Våre arenaer og aktivitetar styrkjer denne på ulikt vis. Gjennom formidlar og ikkje minst som utviklar sjølv av nye songar, skodespel og tekstar saman med utøvarar/ kunstnarar med nynorsk arbeidsspråk styrkjer me vårt eige felt. NK skal halde fram med å vere ein politisk aktør, som tydeleggjer behova nynorsk skriftkultur har nasjonalt og regionalt, gjennom høyringar og anna politisk aktivitet.

Søknad - Mål og nye tiltak

Nye tiltak som forutsetter økning i statlig driftstilskudd (oversikt)

Prioritering	Navn på tiltaket	Søkt KUD
1	Tett på 16-åringar der språkskiftet er stort	750
2	Diktarheimen Midtbø: formidling og ivaretaking	200

Tiltak som forutsetter økning i statlig driftstilskudd

Navn på tiltaket	Tett på 16-åringar der språkskiftet er stort
Kostnadsoverslag i hele tusen	1 000

Finansieringskilder	Søknadsbudsjett	2024
Egen finansiering		0
Kulturdepartementet		750
Norsk kulturråd		0
Fylkeskommune(r)		125
Kommune(r)		125
Andre offentlige		0
Ikke-offentlig finansiering		0

Begrunnelse

Nynorsk er svekka som bruksspråk i delar av landet på 2000-talet: Gudbrandsdal, Valdres, Hallingdal, Telemark, Agder, på Nordmøre og rundt Stavanger, Haugesund, Bergen, Ålesund og Molde. NK vil gå tett på desse områda, dokumentere historia, språkskiftet, samtida og sørge for meir nynorskformidling.

NK ønskjer å rette innsatsen direkte mot 16-åringar med nynorsk som hovudmål i desse områda kor nynorsk er svekka.

NK vil saman med Nynorsksenteret og LNK tett på 16-åringane. Dei står midt i eit skilje. Staden dei bur på står i ein språkskiftesituasjon, og me veit at mange av dei vurderer å byte skriftspråk ved overgang til vgs.

Me vil dokumentere deira tilhøve til språk, lage utst. og arr. saman med dei. Dette arbeidet går over lang tid, og vi må fornye tilbodet og dokumentasjonen i takt med at nye 16-åringar kjem til.

Dette er med på å nå intensjonane i Prop. 118 L (18-19) språklova og intensjonane i museumsmeldinga om språk på museum.

Gjennomføring av tiltak ved omdisponering av disponible ressurser

Me har gjort omprioriteringar for å nå breiare ut nasjonalt. Det er ikkje høve til å omdisponere større ressursar utan at det går utover nødvendige forskings-, samlings- og formidlingssatsingar.

Det geografiske området som me vil dekkje med dette tiltaket er stort, utfordringa med fråfall frå nynorsk er stort og det krev arbeid tett på 16-åringane, både for å dokumentere/ forske på deira oppleving av å ha eit mindretalsskriftspråk i eit område der nynorsk har vorte svekka gjennom deira levetid og ikkje minst å skape eit relevant nynorsk kulturtilbod.

Vi søker midlar frå fylkeskommunane/ kommunane der dette er mest aktuelt dersom me får gjennomslag for ei større statleg satsing på dette. Det er lagt opp til 25 % medfinansiering.

Tiltak som forutsetter økning i statlig driftstilskudd

Navn på tiltaket	Diktarheimen Midtbø: formidling og ivaretaking
Kostnadsoverslag i hele tusen	400

Finansieringskilder	Søknadsbudsjett	2024
Egen finansiering		0
Kulturdepartementet		200
Norsk kulturråd		0
Fylkeskommune(r)		200
Kommune(r)		0
Andre offentlige		0
Ikke-offentlig finansiering		0

Begrunnelse

Eigedomen «Midtbø», var heimstaden til ekteparet og forfattarane Tarjei Vesaas og Halldis Moren Vesaas frå 1934. Båe har høg status som viktige bidragsytarar til den nasjonale litterære skatten, og særskilt innanfor nynorsk prosa, lyrikk og dramatikk. Dei to diktarane var sentrale aktørar i norsk kulturliv gjennom størstedelen av 1900-talet, og diktinga deira er kjend og høgt verdsett langt utover landegrensene.

Sommaren 2016 opna Vesaas-familien Midtbø for publikum med Guri, Hilde og Olav Vesaas som omvisarar. Fem somrar har dei teke imot gjester på Midtbø frå siste helg i juni til og med andre søndag i august.

Kostnadene kjem til å gå til vertar/ omvisarar, husleie, vitskapleg og formidlingsfagleg oppdatering av formidlinga av forfattarskapane, livet og kunsten og transport (større bil/ minibuss) mellom Vinjesenteret og Midtbø.

Gjennomføring av tiltak ved omdisponering av disponible ressurser

Formidling og forvaltning av Midtbø var ikkje planlagt i opphavleg forprosjekt for Vinjesenteret, men var ein opsjon.

Kostnad for omvisingar, formidlingstilbod og forvaltning av samlingane treng ekstern finansiering for å ikkje gå utover andre oppgåver i NK, som vidare oppbygging av tilbodet ved Vinjesenteret.

KUD auka ikkje støtta frå 2022, slik at første året med full drift (inkludert straum, reinhald mm.) er ikkje fullfinansiert i dag. Kommunen yter meir enn prosjektert/ avtalt, medan både fylkeskommunen og staten ligg bak planlagt offentlig finansiering.

NK har redusert ambisjonane og søknadssummen for å auke sjansen for gjennomslag. Dette inneber meir konsentrert formidling (avgrensa til sommarsesong) enn me opphavleg hadde tenkt.

Avslutning

Har institusjonen sendt separat søknad om investeringstilskudd fra posten Nasjonale kulturbygg for søknadsåret?

- ☐ Ja
☒ Nei

Jeg er kjent med at søknaden er offentlig.

Andre kommentarer til søknaden

Nynorsk kultursentrum, musea for skriftkultur, er glade for dei auka ambisjonane for norsk språkpolitikk som eit breitt fleirtal har synt gjennom etablering av språklova og behandling av tilhøyrande meldingsdel. Ambisjonen om å særleg styrkje nynorsk, som det minste av dei to norske skriftspråka, krev politisk handling og samhandling. Det krev òg auka økonomisk prioritering av nynorsk skriftkultur framover, også frå kultur- og likestillingsdepartementet.